

VERHOOGING VAN DE RENTABILITEIT VAN HET BOSBEDRIJF IN NEDERLAND

door

J. H. BECKING

In het Juli-Augustusnummer van dit tijdschrift bespreekt Reinders in zijn artikel „Betere bedrijfsuitkomsten in het particuliere bosbezit” openhartig de noodzakelijkheid van een meer economische bedrijfsvoering voor het particuliere bosbezit. Het komt mij voor, dat dit vraagstuk evenzeer voor het overheids-bosbezit (staat en gemeente) van belang is, ook daar dient doelbewust naar een verhoging van de rentabiliteit van het bosbedrijf te worden gestreefd.

Reinders geeft verder aan, dat het gestelde doel te bereiken is door verlaging van de uitgaven en verhoging van de inkomsten.

Voor verlaging van de uitgaven ziet hij mogelijkheden in de arbeids-rationalisatie (betere werktuigen, betere werkmethoden en coöperatie) terwijl hij er tevens de aandacht op vestigt, dat daartegenover de beheerskosten veeleer verhoogd zullen moeten worden. Vooral op dit laatste zou ik de nadruk willen leggen. Betere bedrijfsuitkomsten zullen slechts door intensivering van het beheer te bereiken zijn, verkleining der beheerseenheden, waarbij het best opgeleide personeel (houtvesters) meer direct bij het uitvoerende werk (cultuur, dunning, kap) dient te worden ingeschakeld. De omstandigheid, dat volgens het kostprijsonderzoek van het Landbouw Economisch Instituut de directe beheerskosten ongeveer f 4.— per ha bedragen, tegenover een bedrag aan brandverzekeringskosten van f 3.50 per, wijst er m.i. op, dat de verhoudingen in Nederland in dit opzicht enigszins scheef liggen.

Verhoging van inkomsten acht Reinders bereikbaar door de teelt van productievere houtsoorten, betere bosverpleging, betere opwerking van het product en betere bedrijfsregeling. In verband met de laatste maatregel bepleit hij bevordering van het bosonderzoek in Nederland, dat de onontbeerlijke, betrouwbare taxatiehulpmiddelen in de vorm van massaan opbrengsttabellen zal moeten leveren. Het Bosbouwproefstation T.N.O. heeft hierop prompt gereageerd door de particuliere bosbezitters op te wekken dit Instituut geldelijk te steunen. Ik hoop van harte, dat deze actie succes zal opleveren.

In deze gehele, verheugende gedachtenontwikkeling, die de erkenning inhoudt van een minder bevredigende tegenwoordige toestand, waaruit de drang tot verbetering voortspruit, mis ik echter één belangrijke schakel, die voor het bereiken van het gestelde doel onmisbaar is. Deze schakel is een goede bedrijfsboekhouding, die voor elk bedrijf de juiste, betrouwbare, onderling vergelijkbare bedrijfsuitkomsten moet leveren. Voor men tot verbetering van een bedrijf kan overgaan, moet men toch eerst beschikken over een goede bedrijfsanalyse om te kunnen beoordelen welke posten het eerst voor sanering in aanmerking komen. Een derge-

lijke bedrijfsanalyse is voor elk bedrijf op zich zelf reeds waardevol en leerrijk, maar het nut ervan wordt toch eerst ten volle bereikt, wanneer men in de gelegenheid is verschillend gevoerde, doch op dezelfde wijze geanalyseerde, bedrijven onderling te vergelijken. Men zal dan uit elkaars resultaten waardevolle lering kunnen trekken. Het is voor deze gedachte, dat ik in het bijzonder Uwe belangstelling vraag.

Het Instituut voor Bosbouwkundig Onderzoek van de Landbouwhogeschool te Wageningen zijn uit de Marshallgelden fondsen ter beschikking gesteld voor het ontwerpen en het in gang brengen van een bedrijfsboekhouding voor enkele voldoende grote bosbedrijven. Het zal geen nader betoog behoeven, dat deze arbeid slechts tot zijn recht zal kunnen komen, wanneer verschillende bosbezitters daaraan hun volle medewerking verlenen. Zo daarbij de bedrijfsresultaten strikt anoniem worden gehouden, zoals ook bij de door het Landbouw Economisch Instituut gecontroleerde landbouwbedrijven geschiedt, zijn ongewenste nevengevolgen niet te vrezen.

PUBLICATIE VAN BESCHIKBARE GEGEVENS.

[922.1 : 904 (492)]

door

P. van Zon.

De heer J. J. M. Jansen ben ik dankbaar voor zijn verstrekte gegevens naar aanleiding van mijn opmerkingen over de jaarverslagen van het Staatsbosbeheer. (Ned. Bosbouw-Tijdschrift 24 (6), 1952 (143—145). We weten nu althans voor de houtvesterij Assen, hoe daar de verhouding is van de verschillende leeftijdsklassen en waaraan o.a. de voorlopig geringe opbrengst dezer bossen te wijten is.

In een jaarverslag wenst men dergelijke cijfers echter voor het gehele areaal. Wat voor Assen mogelijk is moet voor alle beheerseenheden mogelijk zijn; nodig is slechts, dat centraal de gegevens worden opgevraagd en verwerkt. Het gaat er niet om, dat de verstrekte gegevens volkomen juist zijn, geringe fouten zullen geen invloed hebben op de te trekken conclusies.

Publicatie vraagt ook het volgende. Er zijn in de laatste jaren al tamelijk wat bedrijfsplannen gereed gekomen. Ik meen, dat er wel belangstelling zal bestaan voor de uitkomsten der taxaties, voor de toekomst te treffen maatregelen op 't gebied van dunning en velling en voor de te verwachten materiële en financiële opbrengsten in deze arealen.

Een ambtenaar van het hoofdbureau zou deze gegevens moeten compileren. Misschien is dit voor een jong bosbouwkundige nog wel zo interessant als het dagelijkse routinewerk op zo'n centraal kantoor.